

N:o 9.

Af herrar **L. Jönsson** i Sandby och **M. Dahn**, om upphäfvande af gällande bestämmelser rörande förnyelse af in-teckning i fastighet.

Vid 1886 års riksdag väcktes motion om att in-teckning för skuld i fastighet icke behöfde förnyas. Lagutskottet afstyrkte förslaget, der-för att de år 1875 föreskrifna fastighetsböckerna icke ännu voro upp-lagda, samt yttrade äfven, att borttagande af in-teckningsförnyelsen nödvändigt föranledde införande af ett så kalladt mortifikationsför-farande.

Vid 1887 års första riksdag väcktes åter motion i samma ämne, hvarvid hänvisades till ett mortifikationsförslag, upprättadt af den komité, som 1867 var tillsatt för afgifvande af betänkande angående förändrade stadganden för betryggande af egande-, pant- och nytt-janderätt till fastighet. Sedan Kongl. Maj:t den 18 mars sistlidet år förordnat, att fastighetsböcker skulle uppläggas, der sådana ej funnos, upptogs motionen vid samma års senare riksdag (den så kallade maj-riksdagen) ånyo, hvarvid äfven framhölls ett annat mortifikationsför-farande likartadt med hvad som eger rum inom länder, der in-teckningsförnyelse ej förefinnes (se motionen 125; bihang till Riksdagens protokoll, majriksdagen 1887). — I sina motiv för afstyrkande yttrade lagutskottet bland annat: »Ehuru motionärerne något öfverskattat så väl olägenheterna af nu gällande bestämmelser i ämnet som ock de fördelar, hvilka skulle kunna vinnas genom ändring af desamma i den uti motionen åsyftade rigtning, kan det dock icke betviflas, att ju af-skaffandet af nödvändigheten att förnya penningin-teckningar skulle i

mera än ett afseende utöfva en gynsam inverkan på fastighetskrediten.» — Vidare heter det: »Utskottet, som nu i allt fall icke är i tillfälle att framlägga ett fullständigt förslag till dylik lagstiftning, kan så mycket mindre anse tiden lämplig för Riksdagen att vidtaga någon åtgärd i saken, som, enligt hvad för utskottets uppgifvits, *ämnet lär vara föremål för behandling inom den af Kongl. Maj:t den 19 mars 1886 tillsatta ekonomiska komitén*». Detta utskottets antagande var riktigt, och i det utlåtande, som sagde komité afgifvit, yttras på skilda ställen, »att ordnandet af inteckningsväsendet är för tillgodogörande af realkrediten af genomgripande betydelse; att på säkerhet, enkelhet och billighet i nämnda rättsinstitut ligger stor vikt». »Ju rörligare affärlifvet blir och ju mera dervid inteckningen behöfver anlitas såsom kreditmedel och underlag för omfattande låneoperationer in- och utomlands, desto mera växer en sådan betydelse; men i samma mån framträda ock allt känbarare de brister, som vidlåda ifrågavarande för näringslifvet viktiga del af rättsväsendet, samt medföra hinder och inskränkning i inteckningarnes användbarhet och tillförlitlighet.» »Ett sådant väsentligt hinder är den ännu kvarstående skyldigheten att för intecknings bibehållande vid kraft densamma inom hvart tionde år förnya.» Vidare framhåller komité (sid. 48—49) de faror, äfventyr och besvär, som äro förenade med såväl inteckningars förnyande som inteckningsväsendets nuvarande organisation i allmänhet, samt anser slutligen det vara »synnerligen önskvärdt, att Kongl. Maj:t täcktes taga frågan om lämpligt reformerande af inteckningsväsendet i dess helhet under öfvervägande.»

Undertecknade anse äfven önskligt, att Riksdagen ville uttala sin mening i denna högst angelägna fråga; och våga vi derfor föreslå,

att Riksdagen för sin del besluter, *antingen* att förnyelse af inteckning i fastighet hädanefter upphör; *eller* i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhåller, att förslag till lag i nämnda syfte snarast möjligt måtte för Riksdagen framläggas.

Om remiss till lagutskottet anhålles.

Stockholm den 24 januari 1888.

Lasse Jönsson.

M. Dahn.